

Aika: 23.3.2021, tiistai, klo. 17.03-20.37 (kokoustauko pidettiin 19.30-19.41)

Paikka: Espoon nuorisovaltuuston Teams-videopuhelu, osallistumislinkki:

<https://teams.microsoft.com/join/19:6fb000ad6cff4bb6b95ebec6a74e6dc0@thread.tacv2/1616510404373?context=%7B%22Tid%22:%226bb04228-cfa5-4213-9f39-172454d82584%22.%22Oid%22:%225864d565-d9ea-4ee7-a8e4-d1377d300346%22%7D>

Läsnä: Sami Al-Khafaji (saapui 17.04), Paavo Eiden, Kassius Erolin, Vivian Gerlander, Naz Goshnaw (saapui 17.10), Salma Heib, Pessi Heiskanen, Iida Helin (saapui 17.14), Lauri Hietanen, Hilma Hursti, Hodan Ibrahim, Sami Iisaho, Aada Ilvonen, Leevi Jantunen, Didar Jumah, Saara Katainen, Akseli Kimpiharju, Joonas Kivioja (poistui 19.41, saapui 19.45), Aaron Komulainen, Christian Lilja, Kasper Manninen, Fiia Männikkö, Vilma Nissinen, Mariam Rafle, Niklas Rantapää, Pauli Rantatupa, Paavo Rätty, Niklas Salmela, Josef Seoudi, Juuso Siltanen, Oscar Smith, Totti Solala, Milla Suominen, Juho Virolainen, Ida Voutilainen, Matilda Westerlund, Hans Weurlander.

Muita läsnäolijoita: Juha Laakso, Hanna-Leena Strang-Kilpelä, Merja Nordling, Veikka Silvekoski

Käsiteltävät asiat

Asia Otsikko

- 1. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- 2. Kokouksen järjestäytyminen**
- 3. Ilmoitusasiat**
- 4. Espoon kaupungin toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet sekä 17.3 tapahtumista keskustelua**
- 5. Edustajien valinta Mankkaan koululle esitystä varten**
- 6. Digitaalisen opetus-ympäristön parantaminen**
- 7. Rehtoreille viesti kuntavaalipaneelista**
- 8. Aloitteiden ja kannanottojen tilannekatsaus**
- 9. Työryhmien tilannekatsaus**
- 10. Alueryhmien tilannekatsaus**
- 11. Muut nuorisovaltuuston esille nostamat asiat**

1§ Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Selostus

Espoon kaupunki Esityslista
Nuorisovaltuusto 23.3.2021

Yleiskokous on laillinen ja päätösvaltainen, jos kokouskutsu on toimitettu kaikille nuorisovaltuutetuille kolme (3) päivää ennen kokousta.

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi sekä todetaan läsnäolijat.

2§ Kokouksen järjestäytyminen

Selostus

Valitaan pöytäkirjan tarkastaja, kaksi ääntenlaskijaa ja sihteeri.

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastajana toimii Pauli Rantatupa, ääntenlaskijoina toimii Pauli Rantatupa ja Niklas Salmela ja sihteerinä toimii Kassius Erolin.

3§ Ilmoitusasiat

1. Ylimääräinen yleiskokous 8.4
2. KH 15.3
3. KV 22.3
4. Nuorisovaltuustojen juoksukilpailu 2.0
5. Hallituksen kokous 16.3 ja 17.3
6. Mahdollisuus vaikuttaa Espoon kuntavaaliehdokkaisiin
7. Kuntavaalipaneeli
8. Työryhmien aktiivisuus
9. Länsiväylän artikkeli
(<https://www.lansivayla.fi/paikalliset/3991431>)

4§ Espoon kaupungin toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet sekä 17.3, 18.3 ja nuorisovaltuuston viestinnästä keskustelua

Selostus

Nuorisovaltuuston pääsihteeri Juha Laakso lähetti materiaaleja nuorisovaltuutetuille sähköpostin kautta, joihin oli tarkoitus

perehtyä ennen yleiskokousta:

Tässä liitteenä Espoon kaupungin ja sen toimijoiden toimintaa ohjaavia ja määrittäviä dokumentteja, joihin toivon kaikkien tutustuvan ennen ensi viikon yleiskokoustamme
Espoon kaupunki Esityslista
Nuorisovaltuusto 23.3.2021

23.3. Tällä hetkellä nuorisovaltuutettujen keskuudessa on käynnissä paljon keskustelua liittyen siihen, mitä nuorisovaltuusto/nuorisovaltuutetut voivat tehdä silloin, kun he edustavat Espoon nuorisovaltuustoa, johon kuulumisen taas puolestaan on Espoon nuorisopalveluiden alaista toimintaa, joka taas puolestaan on Espoon kaupungin alaista toimintaa.

Espoon kaupungin toimintaa ohjaa Espoo-tarina:

https://www.espoo.fi/fi-fi/espoo_kaupunki/paatoksenteko/espootarina

Sen lisäksi kaikelle Espoon kaupungin alaiselle toiminnalle on määritelty siihen kuuluvat eettiset periaatteet ja käytännön toimintatavat, joissa myös todetaan, että **toimintamme on oltava Espoo-tarinassa kuvattujen arvojemme mukaista**. Erikseen haluan nostaa tähän, tällä hetkellä käynnissä olevaan keskusteluun liittyen, näistä eettisistä periaatteista kohdan: **”Espoo on oikeudenmukainen – Toimimme avoimesti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti, yhdenvertaisesti, inhimillisesti ja suvaitsevasti.”**

Nuorisovaltuusto sitoutuu automaattisesti allekirjoittamaan toiminnassaan nämä Espoon kaupungin arvot ja toimintaohjeet ja siten sitä automaattisesti vaaditaan myös kaikilta nuorisovaltuutetuilta – siis siinä toiminnassa, mitä te teette silloin, kun edustatte nuorisovaltuustoa ja sitä kautta myös Espoon nuorisopalveluita ja Espoon kaupunkia.

Se ei ole mielipideasia ja aivan samojen arvojen noudattamista vaaditaan niin minulta, kuin kaikilta muiltakin Espoon kaupungin palveluksessa olevilta henkilöiltä. Jos tämän asian hahmottamisessa on ollut haasteita, niin otamme palautteen vastaan ja tulemme jatkossa kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että kaikki nuorisovaltuustoon haluavat ovat tietoisia näistä meidän toimintaamme jo valmiiksi ohjaavista arvoista ja periaatteista. Täten pystyisimme jo ennakoiden vaikuttamaan siihen, että mahdollisia arvostiriitoja nuorisovaltuuston toiminnan ja Espoon kaupungin alaisia toimintoja määrittävien arvojen ja toimintaperiaatteiden välillä ei syntyisi.

Viesti on lähetetty nuorisovaltuutetuille 17.3 tapahtumien jälkeen, jotka saivat alun Länsiväylän julkaisemasta artikkelista.

Päätösehdotus

Todetaan, että nuorisovaltuutettu pitää seurata Espoon kaupungin edustamia arvoja edustaen kaupunkia ja nuorisovaltuustoa toiminnassaan. Näihin arvoihin kuuluu muun muassa vastuullisuus netissä sekä oikeudenmukainen käytös.

Espoon kaupunki Esityslista **Nuorisovaltuusto 23.3.2021**

Keskustelun aikana nuorisovaltuutetuilla heräsi huolia siitä, jos demokraattista prosessia on vältetty. Ei olla vältetty. Nuorisovaltuusto ei aja puolueiden taikka Espoon kaupungin vastaisia mielipiteitä eikä ruve ajamaan kenenkään arvoja demokraattista prosessia välttelemällä.

Todettiin myös, että nuorisovaltuuston viestintä- ja tiedotusvastaavilla on oikeus julkaista sosiaalimedia-tileille kuvia jotka eivät ole Espoon kaupungin arvoja vastaan. Lisäksi todettiin, että julkaisu somessa ei ole kannanotto, joka menee virallisia teitä pitkin.

Nuorisovaltuustolle on äärimmäisen tärkeää, että ylläpidämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoja nuva-kauden ympäri, sillä se on tärkeä osa yhteishenkeä. Sitoudumme nuorisovaltuustona Espoon kaupungina arvoja ja parantaa kommunikointia samankaltaisista asioista, jotta voimme välttää ongelmatilanteita tulevaisuudessa.

5§ Edustajien valinta Mankkaan koululle esittelyä varten

Selostus

Valitaan 2-3 edustajaa esittelyä varten.

Päätösehdotus

Valitaan Joonas Kivioja ja Pauli Rantatupa.

6§ Digitaalisen opetus-ympäristön parantaminen

Selostus

Sisällysluettelo

Ongelma

- 1. Opettajat voivat käyttää haluamaansa it-palveluita opetuksessa.**
- 2. Opettajat voivat käyttää haluamaansa ohjelmistoja opetuksessa.**
- 3. Opiskelijoiden pitää muistaa monia eri salasanoja organisaatiomme palveluihin.**

Ratkaisu

- 1. Opettaja voi käyttää opetuksessa vain it-palveluita, jotka ovat Espoon tietosuojaselosteessa.**

Espoon kaupunki Esityslista
Nuorisovaltuusto 23.3.2021

- 2. Jos opetuksessa joudutaan käyttämään jotain ladattavia ohjelmistoja, niiden tulee olla vapaata ja avointa lähdekoodia.**
- 3. Tietoturvan lisäämiseksi pitäisi ottaa käyttöön Single sign-on (SSO) koulun tarjoamilla palveluilla.**

Ongelma

Lukion opettajilla on vapaus käyttää lukio-opetuksessa haluamiansa it-palveluita ja ohjelmistoja.

1. Opettajat voivat käyttää haluamaansa it-palveluita opetuksessa. Joillakin kursseilla opettajat vaativat käyttämään joitakin ilmaisia it-palveluita ja ohjelmistoja opetuksessa kuten Kahoot, Itslearning, Quizlet, BandLab ja Zoom. Opettaja ei saisi edellyttää opiskelijoita luomaan näihin palveluihin käyttäjätilejä tai muutenkaan edellyttää käyttämään niitä, koska tällöin opiskelija joutuu hyväksymään tämän palvelun tai ohjelmiston käyttöehdot.

Ongelma ei siis ole se, että näitä palveluita ja ohjelmistoja käytetään opetuksessa. Ongelma on se, että näiden palveluiden käyttöehtojen hyväksyminen ja ohjelmistojen asentaminen ei saa olla osa kurssin suorittamisen arviointikriteerejä. Eli opiskelijalle pitää olla mahdollista suorittaa kurssi myös ilman, että hänen täytyy hyväksyä näitä käyttöehtoja tai asentamaan maksullisia/suljettua ohjelmistoja. Mutta olisi suositeltavaa, että opettajat välttävät näiden palveluiden ja ohjelmistojen käyttöä kokonaan. Opettajat voisivat vaatia opiskelijoita käyttämään vain palveluita, jotka lukevat Espoon tietosuojaselosteessa.

Opettajat eivät tiedä tai heitä ei mahdollisesti kiinnosta tietosuoja ja yksityisyys, joten he käyttävät näitä palveluita helpottaakseen opetusta. Mielestämme se on väärin, koska ketään ei pitäisi pakottaa tekemään käyttäjätiliä palveluun, jonka käyttöehtoja ei halua hyväksyä. Yleensä nämä palvelut ovat ulkomaalaisia, joka voi tarkoittaa, että opiskelijan henkilötietoja tallennetaan Euroopan Unionin ulkopuolelle. On paljon vaikeampaa puuttua GDPR-asioihin, jos dataa on jo tallennettu EU:n ulkopuolelle. Opetuksen pitäisi olla ilmaista Suomessa, mutta se ei enää ole ilmaista, jos joutuu

käyttämään it-palveluita, jotka mahdollisesti myyvät opiskelijoiden dataa eteenpäin.

Opettajat puolustavat tätä sillä, että se helpottaa opetusta. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Nämä alustat parhaimmillaan helpottavat opettajan arviointityötä, mutta opiskelijat eivät ole koulussa arvioitavina vaan oppimassa. Yleinen haaste digitalisaatiossa on se, että käytetään liian monimutkaisia ratkaisuja. Yleensä tämä johtuu siitä, että käytetään paljon erilaisia palveluita vaikka asiat voisi hoitaa yksinkertaisemmin. Tämän takia mielestämme ei tarvitsisi käyttää niin paljon erilaisia it-palveluita.

2. Opettajat voivat käyttää haluamiansa ohjelmistoja opetuksessa. Opettajat haluavat, että opiskelijat laittavat tietokoneelleen maksullisia/suljettuja ohjelmistoja. Näiden ohjelmistojen yksityisyydensuoja ja tietosuoja on kyseenalainen. Pitäisi sen sijaan käyttää opetuksessa vapaita ja avoimia ohjelmistoja. Opiskelijat joutuvat myös ostamaan maksullisen lisenssin sekä hyväksymään lisenssiehdot TI-Nspire™ CX CAS ohjelmistoon, koska ilman sitä on vaikeaa päästä kurssista läpi.

3. Opiskelijoiden pitää muistaa monia eri salasanoja organisaatiomme palveluihin.

Opiskelijoilla on monia salasanoja, jotka ovat varsinkin etä-opetuksessa vaikeata muistaa. Opiskelijat käyttävät monissa eri palveluissa samoja salasanoja, joka ei ole tietoturvallista.

Ratkaisu

Olemme tulleet Viherlaakson lukion opiskelijakunnan hallituksessa ja Espoon Nuorisovaltuustossa seuraaviin yhteiseen tulokseen:

1. Opettaja voi käyttää opetuksessa vain it-palveluita, jotka ovat Espoon tietosuojaselosteessa.

Opettajien tulisi pyrkiä järjestämään opetus siten, että näitä palveluita joille Espoolla ei ole lisenssiä ei käytettäisi. Espoon kaupunki maksaa muun muassa Googlelle ja Microsoftille suuria summia siitä, että jokaisella opiskelijalla olisi pääsy näihin digitaalisiin ympäristöihin. Jokaisen opettajan tulisi pyrkiä pitämään opetus vain näillä alustoilla. Jos opettaja käyttää jotain it-palvelua tai ohjelmistoa, joka ei erikseen ole merkitty Espoon tietosuojaselosteeseen, ketään ei tulisi pakottaa sen käyttöön vaan opetus pitäisi järjestää palveluilla, jotka ovat Espoon tietosuojaselosteessa. Jos halutaan ottaa kaikissa tai jossakin tietyssä lukiossa jokin palvelu käyttöön pitää Espoon tietosuojaselosteeseen lisätä, mitä tietoja palvelu kerää opiskelijoista.

2. Jos opetuksessa joudutaan käyttämään jotain ladattavia ohjelmistoja, niiden

tulee olla vapaata ja avointa lähdekoodia.

Olemme tulleet Viherlaakson lukion oppilaskunnan hallituksessa ja Espoon Nuorisovaltuustossa yhteiseen tulokseen, että jos opetuksessa joudutaan käyttämään jotain tietokoneohjelmia ja sovelluksia, joihin kaupungilla ei ole lisenssiä, tulisi niiden olla avointa lähdekoodia ja vapaata ohjelmistoa (Free Software). Free Software Foundation (<https://www.fsf.org>) on yhdysvaltalainen non-profit, joka edistää vapaata ohjelmistokehitystä. He ovat julkaisseet GPL vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmistolisenssin GPL. Euroopan Unioni on julkaissut oman EUPL lisenssin, joka on melkein kopio GPL lisenssistä, sekä se on yhteensopiva GPL:n kanssa.

Espoon kaupunki Esityslista
Nuorisovaltuusto 23.3.2021

Esimerkiksi Gimp on lisensoitu GPLv3+ -lisenssillä ja LibreOffice MPLv2.0 -lisenssillä, joten ne ovat avointa ja vapaata ohjelmistoa. Tämä tekee opiskelussa käytetyn sovelluksen ja sen järjestäjän toiminnasta läpinäkyvää ja takaa, että opiskelijan dataa ei myydä eteenpäin, jolloin opiskelussa käytetty ohjelmistoon todellisesti ilmainen. TI-Nspire™ CX CAS pitäisi joko korvata jollakin GPL yhteensopivalla ohjelmistolla tai muuten järjestää opetus siten, että se on mahdollista ilman sitä. Vuonna 2005 toisen asteen opiskelun aloittavien opiskelun pitäisi olla ilmaista, joten heille tämä ongelma on melkein jo ratkaistu.

3. Tietoturvan lisäämiseksi pitäisi ottaa käyttöön Single sign-on (SSO) koulun tarjoamilla palveluilla.

Single sign-on on yksinkertainen palvelu, johon opiskelija kirjautuu ja tämän palvelun kautta hän pystyy kirjautua muihin palveluihin muistamatta muita salasanoja. Palvelut, joihin SSO voidaan ottaa käyttöön on: Visma Wilma, Google G Suite for Education ja Microsoft Office 365 Education. Tietosuojaselosteen mukaan myöskin koulukirjastojärjestelmä Axiell Aurora ja digitaaliset oppimateriaalit Edustore, ovat joillakin kursseilla opiskelijoilla käytössä ja ne voitaisiin myös lisätä tähän. Opiskelijoiden tarvitsisi muistaa vain yksi salasanan monen salasanan sijasta. Täten pystymme tarjoamaan organisaatiossamme entistä tietoturvallisemman ja käytettävyydeltään paremman opiskeluun. Uudessa Lukion opetussuunnitelmassa (LOPS 2021) pystyisimme integroimaan kanssa oppikirjat tähän SSO palveluun. Silloin lukion vuonna 2021 aloittavien opiskelijoiden ei tarvitsisi muistaa lisäksi SanomaPron, Otavan ja Studeon salasanoja.

Liitteet:

Henkilötietojen käsittely Lukio-opetuksen opiskelijarekisteri, suomenkielinen opetus: <https://www.espoo.fi/download/noname/%7B2AF9BAD4-5EDE-49E6-BA57-3A1C0BFD1228%7D/129627>

Lista GPL yhteensopivista lisensseistä löytyy osoitteesta:

<http://www.gnu.org/licenses/license-list.html#GPLCompatibleLicenses>

Iso lista vapaita ja avoimia ohjelmistoja, jotka ovat GPL yhteensopivia: <https://directory.fsf.org/wiki/Category/All>

Suomenkielinen EUPL 1.2:

https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/custom-page/attachment/eupl_v1.2_fi.pdf

Lisätietoja:

Viherlaakson lukion OPKH
Kasper Manninen, pj.
Espoon kaupunki Esityslista
Nuorisovaltuusto 23.3.2021

kasper.manninen@gmail.com

Viherlaakson lukion OPKH
Veikka Silvekoski, jäsen
veikka.silvekoski@eduespoo.fi

Päätösehdotus

Hyväksytään aloite ja annetaan puheenjohtajille ja aloitteen tekijöille valtuudet korjata muotoa ja kieliopillisia virheitä.

7§ Viesti rehtoreille kuntavaalipaneelista

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto lähettää viestin rehtoreille kuntavaalipaneelista, siitä miten viestintä sujui ennen paneelia.

Espoon nuorisovaltuusto haluaa kiittää Espoon aluepäälliköitä avusta paneelin järjestämisessä. Paneeliin saimme suurimman osan Espoon valtuustoryhmistä edustajia ja paneelin sisältö oli mielenkiintoista ja antoisaa.

Kuitenkin valitettavasti seuraajamäärät paneelille olivat odotettua alhaisemmat ja parhaimmillaan katsojaluvut olivat noin 50 tienoilla, eikä paneeli ollut kaikilla kouluilla tiedossa. Olimme olleet siinä käsityksessä, että jo marraskuussa tapahtumasta sovittaessa, tieto paneelin päivämäärästä ja 1. ja 2. vuosikurssien pakollisesta osallistumisesta paneeliin olisi välitetty eteenpäin Espoon lukioille.

Paneelista on kuitenkin jäänyt tallenne Otaniemen lukion Youtube-kanavalle, ja pitäisimme toivottavana, että tätä tallennetta voitaisiin käyttää opetustarkoituksissa esimerkiksi 5. jakson aikana. Paneelin alusta löytyy esimerkiksi noin 7 minuutin video, jossa espoolaiset nuorisovaltuutetut ja kuntapäättäjät kertovat kaupunginvaltuuston toiminnasta.

Yhteistyöterveisin
Leevi Jantunen
Juho Virolainen

Päätösehdotus
Espoon kaupunki Esityslista Nuorisovaltuusto 23.3.2021

Hyväksytään viesti ja tekniset korjaukset.

8§ Aloitteiden ja kannanottojen tilannekatsaus

Selostus

Käydään läpi aloitteet ja kannanotot.

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

9§ Työryhmien tilannekatsaus

Selostus

Käydään läpi työryhmien tilannekatsaus.

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

10§ Alueryhmien tilannekatsaus

Selostus

Saadaan nuorisovaltuutetut liittymään alueryhmien WhatsApp-ryhmiin.

Päätösehdotus
Espoon kaupunki Esityslista
Nuorisovaltuusto 23.3.2021

Merkitään tiedoksi.

11§ Muut nuorisovaltuuston esille nostamat asiat

Selostus

Muut nuorisovaltuuston esille nostamat asiat:

- PKS-yhteinen, nuorten ja asiantuntijoiden sote-seminaari 25.3. klo 17-18:30. Espoon osuus Oscar, Milla ja Kassius. Espoon esittelymateriaali tulee laittaa viimeistään huomenna keskiviikkona sähköpostilla sanna.lesonen@hel.fi
- Cafe Omnia etätapahtumassa 30.3. Nuvan esittely. Ilmoittautuneet Milla, Paavo R., Mariam, Hans ja Juho. Aikataulu ja linkki sähköpostissa.
- Kaikille laitettu sähköpostiin nuorten hyvinvointiryhmän kysymyksiä, liittyen nuorisoväkivaltaan. Vastaukset 6.4. mennessä sähköpostilla annika.kaarnalehto@espoo.fi
- Huhtikuun yleiskokoukset pidetään etänä Teamsissa.

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Pöytäkirjan vakuudeksi



Puheenjohtaja Leevi Jantunen



Sihteeri Kassius Erolin



Pöytäkirjantarkastaja Pauli Rantatupa